

Beleidsplan 2023

Dit jaar proberen we de zomercursus over mensenrechten en menselijke veiligheid weer op te zetten voor de Haagse Hogeschool. Na drie jaar waarin de zomercursus niet plaats vond vanwege Covid en andere oorzaken binnen de Haagse Hogeschool, hopen we succesvolle traditie van de voorgaande zes jaar van inspirerende zomercursussen weer op te pakken. De projectleider is Ilia Barboutev.

Het tweede project dit jaar is de voortzetting van het project voor vluchtelingen. Het doel is om met advies drie gezinnen uit het Midden-Oosten te ondersteunen die moeite hebben om te integreren in de Duitse samenleving. Door hen te helpen, krijgen ze meer inzicht in het Duitse asiel- en integratiesysteem. Project leider is Joris Voorhoeve.

Het derde project in 2023 is een onderzoek naar de sociale en militaire dienstplichtregelingen van een aantal landen, om lessen te trekken voor Nederland en Duitsland. De onderzochte landen zijn Finland, Zweden, Litouwen, Israël en Singapore. Projectleider is Pablo Mathis.

Het vierde project is een nieuw voorstel: maatregelen en normen voor internationale solidariteit tussen staten. Onder groepen van staten zijn er voortdurend discussies over hoeveel elke staat zou moeten bijdragen aan gemeenschappelijke doelen. Sinds de jaren zestig hebben de Verenigde Naties een norm voor ontwikkelingssamenwerking van hoogontwikkelde landen met ontwikkelingslanden waar veel armoede heerst. De norm is 0,7% van het nationaal inkomen. Een aantal lidstaten van de OESO en de Europese Unie heeft zich hierdoor laten leiden van 1970 tot begin 1990. Gemiddeld wordt minder dan de helft van deze norm gehaald door de OESO-landen.

Een tweede solidariteitsnorm ligt op het gebied van defensie. De Noord-Atlantische Verdragsorganisatie heeft een norm van 2% van het nationaal inkomen voor gemeenschappelijke defensie. De grotere lidstaten geven meer uit, maar de meeste kleinere lidstaten en Duitsland veel minder. Door de Russische oorlog tegen Oekraïne is de norm aangescherpt en streven landen als Nederland en Duitsland ernaar om deze norm zo snel mogelijk te implementeren.

Een derde gebied waarop solidariteit tussen staten gewenst is, is de internationale milieufinanciering. De VN-conferentie in Rio de Janeiro in de jaren negentig stelde als doel 1% van het nationaal inkomen. Deze norm heeft zijn relevantie verloren, omdat de werkelijke kosten veel hoger zullen zijn. Een belangrijkere milieunorm is dat landen maatregelen moeten nemen die de uitstoot van kooldioxide zodanig verlagen dat de gemiddelde wereldwijde temperatuurstijging beperkt blijft tot anderhalve graad Celsius. Deze norm wordt politiek gesteund, maar hij wordt niet gehaald.

Een ander gebied waar normen nuttig zouden kunnen zijn, is de immigratie van vluchtelingen naar goed geordende, hoogontwikkelde landen. Op dit moment zijn er meer dan 100 miljoen vluchtelingen in de wereld en de meesten van hen leven in grote armoede en onveiligheid. In Noord-Amerika en West-Europa vindt een debat plaats tussen diegenen die vluchtelingen buiten de deur willen houden en diegenen die ze willen toelaten en integreren in hun samenleving. De vraag is: wat is de absorptiecapaciteit van goed geordende samenlevingen om mensen uit zeer verschillende culturen en talen te integreren? Dit hangt natuurlijk af van de politieke wil en de middelen. Sommige landen accepteren veel mensen en andere bijna geen. De landen die er veel accepteren, in verhouding tot de omvang van hun bevolking, zijn Turkije, Libanon, Duitsland en Zweden. De lidstaten van de Europese Unie proberen een systeem te vinden dat gebaseerd is op meer solidariteit. Aan de ene kant vangen de landen aan de Middellandse Zee veel vluchtelingen op, maar veel landen in het oosten en noorden van de Europese Unie zijn terughoudend. De voorkeursbestemming van veel vluchtelingen is Noord-Europa. Het kan nuttig zijn om hier normen voor te ontwikkelen, omdat de mate waarin landen vluchtelingen kunnen opnemen subjectief is. Het hangt af van de opvattingen van de bevolking, de aard van de vluchtelingen en het politieke systeem. Enerzijds is de vraag hoeveel

men er kan opnemen zonder de cohesie van de samenleving te bedreigen en anderzijds betekent het weigeren van politieke vluchtelingen dat deze mensen geen basisrechten kunnen genieten en zelfs niet het recht hebben om te overleven.

Het doel van dit project, dat in augustus 2023 van start is gegaan, is om kort de eerdergenoemde normen te bestuderen en hun effecten op feitelijke prestaties, en om daaruit de bruikbaarheid te herleiden van normen over acceptatie en integratie van vluchtelingen. De projectleider is Joris Voorhoeve met assistentie van Pablo Mathis.